

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
helsinki.hao@oikeus.fi

VALITUS

VALITTAJA

PÄÄTÖS JA MUUTOKSENHAKUAIKA

Espoon kaupunginhallituksen päätös 13.4.2026 § 117 Länsirata Oy:n ratahankkeen rakentamisvaihetta koskevan osakassopimuksen hyväksymisestä (liite 1)

Pöytäkirja on lähetetty minulle sähköisesti 17.4.2026. Päätös on lähetetty minulle sähköisesti ja olen saanut siitä selon kolmen päivän kuluessa tästä hetkestä. Koska valitus on lähetetty hallinto-oikeuteen 13.5.2026, se on saapunut ennen valitusajan päättymistä (liite 2).

VAATIMUS

Vaadin, että hallinto-oikeus kumoaa päätöksen kokonaan, koska se on tehty virheellisessä järjestyksessä ja puutteellisin tiedoin. Toissijaisesti vaadin, että päätös palautetaan uudelleen valmisteltavaksi ja toimivaltaisen toimielimen päätettäväksi.

PERUSTELUT

Espoon kaupunginvaltuusto hyväksyi Länsirata Oy:n rakentamisvaiheen osakassopimuksen kokouksessaan 17.11.2025 § 151 (liite 3). Lopuksi annetaan valtuuksia tehdä sopimukseen vain teknisluonteisia täydennyksiä:

"3 valtuuttaa kaupunginjohtajan tekemään osakassopimukseen ja sen liitteisiin vähäisiä teknisiä tarkennuksia ja allekirjoittamaan osakassopimuksen ja asiaan kuuluvat liitteet edellyttäen, että muut osakassopimuksen osapuolet hyväksyvät asiakirjat vastaavan sisältöisenä ja kaikki kuntaosakkaat hyväksyvät myös ratahankkeen toisen vaiheen rahoituksen liitteen mukaisessa muodossa sekä

4 valtuuttaa kaupunginhallituksen hyväksymään osakassopimukseen ja sen liitteisiin mahdollisia muutoksia, joilla ei ole suhteellisesti arvioiden merkittäviä vaikutuksia Espoon kaupungin rahoitusosuuksiin eikä kuntaosakkaiden kokonaisrahoitusvastuuseen."

Sopimusluonnos edellyttää kuitenkin, että kaikkien osapuolten (valtio, Espoo, Kirkkonummi, Vihti, Lohja, Salo ja Turku) on hyväksyttävä sopimus (Espoon kaupunginvaltuuston 17.11.2025 tekemän päätöksen mukainen osakassopimus ja sen numeroimaton sivu 21, liite 4):

"11 VOIMASSAOLO

11.1 Tämä Sopimus tulee voimaan, kun kaikki Osapuolet ovat sen allekirjoittaneet, mutta aikaisintaan 1.1.2026."

Sopimus jäi kuitenkin hyväksymättä Kirkkonummen valtuustossa 8.12.2025 § 115 (liite 5, s. 10/62 ja 11/62):

"Kunnanvaltuusto päätti olla hyväksymättä osakassopimusta esitetyssä muodossaan.

Evästyksenä mahdollisiin jatkoneuvotteluihin, kunta toteaa olevansa valmis Kirkkonummen kunta Pöytäkirja 9 11/62 Kunnanvaltuusto erikseen rahoittamaan Veikkolan seisakkeen toteuttamista siihen liittyvine yhteyksineen 15 M€ + normaali maarakennusindeksiin mukainen kustannusnousu, toteutuneita kustannuksia vastaan.

Rahoittamisen ehtoina ovat:

1. Pohjois-Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaava ja siihen pohjautuva ratasuunnitelma saavuttaa lainvoiman.
2. Veikkolan seisakkeen, liittyvine yhteyksineen, sekä muiden Kirkkonummen rata-alueen tiejärjestelyiden toteuttamisesta laaditaan seikkaperäinen vastuunjakotaulukko liitteen 2.2, osayleiskaavan ja ratasuunnitelman pohjalta.
3. Kirkkonummen päättäessä liittyä myöhemmin osakassopimukseen, em. erillisrahoitus huomioidaan täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti yhtiön rahoitusosuutena.
4. Radan liikennöinnistä aiheutuvat kulut ml. operointikulut, kalustohankinnat ja mahdolliset käyttöön kohdistettavat pääomakulut, ja näiden vaikutus kuntatalouteen on arvioitu.

Kirkkonummi päättää mahdollisesta sitoutumisesta 2. vaiheen rahoittamiseen erikseen myöhemmin."

Päätöstekstin perusteella on selvää, että Kirkkonummen kunnanvaltuusto:

1. hylkäsi sopimusluonnoksen
2. edellytti uutta neuvottelukierrosta
3. ei myöntänyt kenellekään valtuuksia myydä tai muutoin luovuttaa kunnan omistamia Länsirata Oy:n osakkeita.

Espoon siteerattu valtuutus ei voi mitenkään sallia yhden kunnan katoamista osakkaiden joukosta ilman valtuustojen uusia päätöksiä. Rahoitusta koskevana tätä edellyttää selvästi myös rakentamisvaihetta edeltävä suunnitteluvaiheen osakassopimus (liite 5, sivut 1/21, 2/21, 16/21, 18/21 ja 19/21):

"10. SITOUKSET

10.1 Sitoumus koskien erillisiä sopimuksia

10.1.1 Osapuolet vakuuttavat, että ne eivät ole tehneet tai tee tämän Sopimuksen voimassa ollessa suoranaista Sopimuksen vastaisia muita sopimuksia tai sitoumuksia, ml. kaikenlaatuiset Osakkaiden keskinäiset sitoumukset Sopimuksen tarkoitukseen liittyen.

12. YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

12.9 Muutokset

12.9.1 Tätä sopimusta voidaan muuttaa tai se voidaan korvata, mikäli Määräenemmistö kannattaa sopimusmuutosta tai Sopimuksen korvaamista uudella osakassopimuksella, eikä muutoksella tai korvaamisella muuteta muutosta vastustavan Osakkaan asemaa suhteessa muihin vastaavassa asemassa oleviin Osakkaisiin, eikä päätös ole ristiriidassa Osakeyhtiölain 1 luvun 7 pykälän kanssa. Sopimusmuutos, joka koskee Sopimuksen jaksoja/kohtia 1 (Yhtiön perustaminen), 2 (Rahoitus), 3.1.2 (Mahdollisen Rakentamisvaiheen rahoitus), 4.2 (Uusien Osakkaiden ja rahoituksen ylijäämän vaikutus Rahoitussitoumuksiin), 6.1 (Yhtiökokous), ja 6.2 (Hallitus), edellyttää kuitenkin, että kaikki Osapuolet hyväksyvät kyseisen muutoksen."

Kirkkonummen kunnanhallitus on sittemmin hyväksynyt Länsirata Oy:n osakkeiden myynnin, vaikka oikea menettely olisi mielestäni ollut asian uusi valtuustokäsittely. Koska kuitenkin valitaan Espoon kaupunginhallituksen päätöksestä, en puutu Kirkkonummen toimintaan tämän enempää. Vertailun vuoksi Lohjalla kaupunginhallitus vei osakassopimuksen uudelleen kaupunginvaltuustoon, jossa asia on päätetty 23.3.2026 §:ssä 21.

OIKEUDELLINEN YHTEENVETO

Päätöksenteko kuuluu Espoon kaupunginvaltuuston toimivaltaan, koska noudatettava suunnitteluvaiheen osakassopimus sitä edellyttää ja kyse on merkittävästä taloudellisesta sekä omistuksellisesta ratkaisusta eikä kaupunginhallitukselle ole annettu aiemmassa päätöksessä valtuuksia päättää muista kuin teknisluonteisista kysymyksistä. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja merkittävistä omistajaohjauksen linjauksista.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on kuntalain 39 §:n mukaan vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta mutta ei ratkaista asioita valtuuston puolesta. Tässä tapauksessa asiaa ei ole valmisteltu valtuustolle eikä viety sen käsiteltäväksi, vaikka päätöksen sisältö sellaista edellyttää ja on lisäksi epäiltävissä, voiko valtuustokaan asiaa hyväksyä Kirkkonummen hylättyä neuvottelutuloksen.

Päätöksen valmistelu ei täytä myöskään hallintolain 31 §:n vaatimuksia, joka velvoittaa viranomaisen huolehtimaan siitä, että asia selvitetään riittävästi ja asianmukaisesti ennen päätöksen tekemistä. Nyt keskeisiä päätöksenteon edellytyksiä puuttuu:

- Espoon valtuuston käsittely
- Kirkkonummen valtuuston päätös osakkeiden luovuttamisesta
- kokonaisarvio osakejärjestelyn toteuttamiskelpoisuudesta.

On myös epäiltävää, onko kaupunginhallitus käyttänyt toimivaltaansa hallintolain 6 §:n mukaan: viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Nyt tuntuu siltä, että on pyritty tiettyyn päämäärään muun muassa puolueettomuuden kustannuksella. Kaiken kaikkiaan kaupunginhallituksen päätös onkin oikeudellisesti kestämaton.

TÄYTÄNTÖÖNPANON KESKEYTTÄMINEN

Koska tässä on kysymys Länsirataa koskevan sopimuksen perusteiden kyseenalaisuudesta, kaupunginhallituksen päätöksen täytäntöönpano tulisi keskeyttää.

OIKEUDENKÄYNTIKULUT

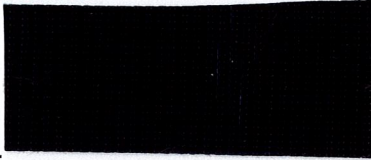
Asian käsittely kaupungin hallinnossa ei mielestäni täytä hyvän hallinnon velvoitteita. Siksi on kohtuutonta, että joutuisin kustantamaan oikeudenkäyntikuluni itse (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentti).

Vaatus on 200 euroa. Se perustuu valitukseen liittyvien asiakirjojen tutustumiseen ja valituskirjelmän laatimiseen kuluneeseen aikaan 2 tuntia a 100 euroa / tunti.

PÄIVÄYS

Espoossa toukokuun 13. päivänä 2026

ALLEKIRJOITUS

LIITTEET

Liite 1: Espoon kaupunginhallituksen kokouspöytäkirja 13.4.2026 § 117

- linkki päätökseen

<https://espoo.oncloudos.com/kokous/20261647-4.PDF>

Liite 2: Valitusosoitus

Liite 3: Espoon kaupunginvaltuuston Länsirata Oy:n rakentamisvaiheen osakassopimusta koskevan kokouksen 17.11.2025 § 151 pöytäkirja

- linkki asiakirjaan

<https://espoo.oncloudos.com/kokous/20251540-5.PDF>

Liite 4: Espoon kaupunginvaltuuston käsittelyssä 17.11.2025 § 151 ollut osakassopimusluonnos

- linkki asiakirjaan

<https://espoo.oncloudos.com/kokous/20251540-5-324260.PDF>

Liite 5: Kirkkonummen kunnanvaltuuston pöytäkirja 8.12.2025 § 115

- linkki asiakirjaan

<http://kirkkonummi.oncloudos.com/kokous/20252205.PDF>

Liite 5: Osakassopimus koskien Turun tunnin juna Oy:tä x.x.2020

- liitteenä sivut 1/21, 2/21, 16/21, 18/21 ja 19/21

- linkki koko asiakirjaan ei enää toimi

<https://valtioneuvosto.fi/delegate/file/73575>

